

Vergaderjaar 2025–2026

19 637

Vreemdelingenbeleid

Nr. 3480

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR ASIEL EN MIGRATIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 oktober 2025

De gemeente Westerwolde ervaart de nodige overlast. Daarom zijn er verschillende afspraken gemaakt om hier zo goed mogelijk mee om te gaan en waar mogelijk overlast te voorkomen. Dit sluit ook aan bij eerdere moties^{1, 2, 3} hieromtrent die wij bij deze afdoen. Wij hebben een stevig pakket neergezet en met de gemeente besproken. Ik ga ervanuit dat hiermee deze moties zijn afgerond.

Procesbeschikbaarheidsaanpak en specifiek de pbl

De procesbeschikbaarheidsaanpak (pba) bestaat uit verschillende treden; 1) tweedaagse in huis registratie, 2) Plaatsing in de vtl en 3) Een individuele vrijheidsbeperkende maatregel/plaatsing in de pbl.

Uit de cijfers van begin september blijkt dat de vtl bijna maximaal gevuld is met 60 mensen in Ter Apel en 30 mensen in Budel. De mensen die hier verblijven krijgen een intensief programma gericht op gedragsverandering en gaan met prioriteit en zo snel mogelijk door de procedure van de IND. Hierdoor kan het gedrag van deze groep worden gemonitord en vindt dossieropbouw plaats in het geval zich verdere incidenten voordoen. Door de opbouw van een dossier is het mogelijk om (indien nodig) een vrijheidsbeperkende maatregel op te leggen waarna pbl plaatsing volgt. Zoals eerder in de Kamer besproken geldt de pbl voor asielzoekers die daadwerkelijk versneld door de procedure kunnen gaan.

Inmiddels is een aantal bewoners met overlastgevend gedrag daadwerkelijk in de pbl geplaatst. Er zijn afspraken gemaakt met de lokale driehoek over de handhaving. Daarbij hoort extra handhavingscapaciteit op het terrein waarvoor het gebiedsgebod geldt.

¹ TZ202502-109

² Kamerstuk 19 637, nr. 3375

³ TZ202403-083

Spreaden groep kansarm

De ervaring leert dat een groep aanvragers met een kansarme asiel-verzoek meer overlast veroorzaakt. Daarom zetten de IND en het COA zich in dat mensen behorend tot deze doelgroep zoveel mogelijk uit Ter Apel doorgeplaatst worden. Inzet hierbij is minimaal 80 doorplaatsingen per week. Om dit proces zoveel mogelijk te versnellen is afgesproken direct na spoorbepaling en voor het aanmeldgehoor door te plaatsen. Daarnaast is afgesproken om mensen met een Dublinclaim zo snel mogelijk vanuit Ter Apel door te plaatsen. Zij kunnen immers niet naar de pbl omdat voor deze groep de asielprocedure niet versneld kan worden afgehandeld. Mensen met een overdrachtsbesluit in het kader van Dublin kunnen in vreemdelingenbewaring geplaatst worden als verwacht wordt dat ze niet meewerken. Dat kan ook vanuit Ter Apel, bijvoorbeeld de groep die verblijft in de verscherpte toezicht locatie.

Schadeloket

Er zijn op dit moment meerdere mogelijkheden voor het indienen van schadeverzoeken. In de motie⁴ is toegezegd één loket te realiseren voor de schaderegelingen na de zomer. Dit loket geeft de ondernemers in Ter Apel de mogelijkheid op één plek terecht te kunnen voor alle schade-verzoeken. De ondernemers van Ter Apel kunnen sinds september terecht bij een externe partij, waarmee één loket is gerealiseerd voor het indienen van alle schadeverzoeken.

Zoals aan de Kamer toegezegd en benoemd in de beantwoording van de Kamervragen van 23 april jl.⁵, is de schaderegeling verruimd. Een financiële verstrekking uit de tegemoetkomingsfaciliteit aan inwoners en ondernemers uit de gemeente Westerwolde kan, onder omstandigheden, kwalificeren als staatssteun. Het is afhankelijk van de omstandigheden per geval welk type schade in aanmerking komt om vergoed te worden uit de tegemoetkomingsfaciliteit. Dit dient per aanvraag beoordeeld worden. Er is een aanvullende opdracht aan het externe bureau verleend voor het inhuren van een externe advocaat, gespecialiseerd in de afhandeling van dergelijke schadeverzoeken om advies hierover te geven. Dit advies is eind september ontvangen en daarmee worden de schadeverzoeken nu afgehandeld. Dit is ook besproken in een gesprek tussen de Minister voor Asiel en Migratie, de ondernemers en de gemeente op 1 oktober 2025.

Met bovenstaande wordt voldaan aan de toezegging om elke twee maanden de Kamer te informeren inzake de monitoring van de schadevergoeding voor ondernemers toe te sturen.

De Minister voor Asiel en Migratie,
M.C.G. Keijzer

⁴ Kamerstuk 19 637, nr. 3422

⁵ Aangangsel Handelingen II 2024/25, nr. 2042